

Spojené věci T-49/02 až T-51/02

**Brasserie nationale SA (dříve Brasseries Funck-Bricher
a Bofferding) a další**

v.

Komise Evropských společenství

„Kartelové dohody – Lucemburský trh s pivem – Pokuty“

Rozsudek Soudu (druhého senátu) ze dne 27. července 2005 II - 3038

Shrnutí rozsudku

- 1. Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Zákaz – Uzavírání kartelových dohod s cílem překonat účinky právních pravidel považovaných za příliš nepříznivé – Nepřípustnost (Čl. 81 odst. 1 ES)*
- 2. Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Zákaz – Odůvodnění kartelové dohody zakázané čl. 81 odst. 1 ES na základě rozumného uvážení – Nepřípustnost (Čl. 81 odst. 1 ES)*

3. *Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Narušení hospodářské soutěže – Kritéria posouzení – Protisoutěžní cíl – Dostatečné zjištění*
(Čl. 81 odst. 1 ES)
4. *Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Dohody mezi podniky – Pojem – Shoda vůle ohledně chování na trhu – Forma vyjádření vůle – Neexistence dopadu*
(Čl. 81 odst. 1 ES)
5. *Hospodářská soutěž – Správní řízení – Rozhodnutí konstatující protiprávní jednání – Povinnost vymezit relevantní trh – Dosah*
(Článek 81 ES)
6. *Hospodářská soutěž – Pravidla Společenství – Porušení – Úmyslné uskutečnění – Pojem*
(Nařízení Rady č. 17, článek 15)
7. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení – Posuzovací pravomoc Komise – Soudní přezkum*
(Článek 229 ES; Nařízení Rady č. 17, článek 17)
8. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení – Kritéria – Závažnost protiprávního jednání – Zvlášť závažná protiprávní jednání – Rozdělení trhu – Rozdělování trhu*
(Čl. 81 odst. 1 ES; Nařízení Rady č. 17, čl. 15 odst. 2)
9. *Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení – Kritéria – Doba trvání protiprávních jednání – Dohoda sankcionovaná z důvodu svého protisoutěžního cíle nezávisle na svých účincích – Přihlédnutí k době existence dohody bez ohledu na její neprovádění*
(Nařízení Rady č. 17, čl. 15 odst. 2)

10. Hospodářská soutěž – Pokuty – Výše – Určení – Kritéria – Závažnost protiprávního jednání – Polehčující okolnosti – Praktické neprovádění dohody – Posouzení na úrovni individuálního chování každého podniku

(Nařízení Rady č. 17, čl. 15 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03, bod 3)

1. Nemůže být připuštěno, aby se podniky snažily překonat účinky právních pravidel, které považují za příliš nepříznivé, uzavíráním kartelových dohod s cílem napravit tyto nevýhody, pod záminkou, že tato pravidla vytváří nerovnováhu v jejich prospěch.
3. Vzhledem k tomu, že dohoda mezi podniky měla za cíl omezení hospodářské soutěže, není třeba zkoumat, zda omezení hospodářské soutěže bylo rovněž jejím výsledkem.

(viz body 97, 140)

(viz bod 81)

2. Pokud je prokázáno, že cíl nějaké dohody představuje svou podstatou takové omezení hospodářské soutěže, jakým je rozdělení si klientely, nemohou se na základě rozumného uvážení (rule of reason) na tuto dohodu přestat vztahovat předpisy čl. 81 odst. 1 ES z důvodu skutečnosti, že sleduje zároveň legitimní cíle.
4. Pojem „dohoda“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES se zaměřuje na existenci shody vůle mezi nejméně dvěma stranami, přičemž forma jejího projevu není důležitá, pokud představuje její věrné vyjádření.

(viz bod 119)

(viz bod 85)

5. Komisi je uložena povinnost provést vymezení ohledně dotčeného trhu v rozhodnutí přijatém na základě článku 81 ES jen tehdy, když bez takového vymezení není možné určit, zda dohoda,

rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě může ovlivnit obchod mezi členskými státy a mít za cíl nebo výsledek vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na společném trhu.

Kromě toho Komise disponuje v rámci nařízení č. 17 širokou posuzovací pravomocí při stanovení částky pokut za účelem usměrňování chování podniků ve smyslu dodržování pravidel hospodářské soutěže.

(viz bod 144)

6. K tomu, aby mohlo být protiprávní jednání porušující pravidla hospodářské soutěže Smlouvy pokládáno za úmyslné, není nezbytné, aby si byl podnik vědom omezení hospodářské soutěže, ale postačuje, aby si nemohl nepovšimnout, že inkriminované chování mělo omezení hospodářské soutěže za cíl, a není důležité, zda si podnik byl, nebo nebyl vědom porušení článku 81 ES.

Soudu nicméně přísluší kontrolovat, zda částka uložené pokuty je přiměřená ve vztahu k závažnosti a době trvání protiprávního jednání a vážit závažnost protiprávního chování oproti okolnostem dovolávaným žalobcem. V této souvislosti, pokyny o metodě stanovování pokut udělených podle s čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESÚO nepředjímají posouzení pokuty soudem Společenství, který v tomto ohledu disponuje na základě článku 17 nařízení č. 17 pravomocí soudního přezkumu v plné jurisdikci.

(viz bod 155)

(viz body 169–170)

7. Závažnost protiprávních jednání porušujících právo hospodářské soutěže musí být zjištěna v závislosti na vícero skutečnostech, jakými jsou zejména zvláštní okolnosti věci, její kontext a odrazující dosah pokut, a to, aniž by byl sestaven závazný nebo taxativní výčet kritérií, ke kterým musí být povinně přihlédnuto.
8. Rozdělení a rozdělování trhu spadá mezi nejzávažnější porušení článku 81 ES.

Co se týče rozdělení trhu, kartelové dohody tohoto typu jsou uvedeny mezi příklady kartelových dohod, které jsou v čl. 81 odst. 1 písm. c) ES výslovně prohlášeny za neslučitelné se společným trhem. Tyto dohody jsou totiž kvalifikovány jako zjevná omezení hospodářské soutěže.

dohody. Pro výpočet doby trvání protiprávního jednání, jehož cílem je omezení hospodářské soutěže, je totiž třeba pouze určit dobu, během které tato dohoda existovala, a sice období, které uplynulo mezi dnem jejího uzavření a dnem, kdy byla ukončena.

(viz bod 185)

Co se týče rozdělování společného trhu, takové zjevné protiprávní jednání porušující právo hospodářské soutěže je svou povahou obzvláště závažné. Je v rozporu s nezákladnějšími cíli Společenství a obzvláště s realizací jednotného trhu.

(viz body 173–175)

9. Když Komise neprokázala účinky dohody a neměla ani povinnost tak učinit, protože dotčená dohoda měla cíl omezující hospodářskou soutěž, je pro stanovení doby trvání protiprávního jednání irelevantní okolnost, že platil, nebo neplatil jeden aspekt dotčené

10. Bod 3 druhá odrážka pokynů o metodě stanovování pokut udělených podle s čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO, týkající se „praktického neprovádění dohod nebo ujednání o protiprávním jednání“, nesmí být vykládán jako týkající se hypotézy, kdy se kartelová dohoda jako celek neprovede nezávisle na vlastním chování každého podniku, ale musí být chápán jako okolnost založená na individuálním chování každého podniku.

(viz bod 195)